

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om det danske engagement ved FN's fredsbevarende styrke i det tidligere Jugoslavien (UNPROFOR).

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).
(Fremsat 7/12 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Helle Degn (S):

Dette beslutningsforslag handler for os alene om en forfatningsmæssig opfølgning på FN's resolution 958. Baggrunden kan være og er nok så dramatisk. Den afmægtighed, som udspiller sig for vores øjne i det tidligere Jugoslavien, er intet mindre end tragisk for vores generation, så der kunne være nok at snakke om, men denne debat er for os af juridisk-teknisk karakter.

Socialdemokratiet bakker fuldt ud op om FN's håndtering af konflikten. Det, man kan beklage, er alene medlemslandenes svage støtte.

Endvidere er det vigtigt for os at understrege nødvendigheden af samarbejdet mellem FN og NATO-alliancen.

Man har efter vores opfattelse håndteret FN-mandaterne i resolution 770 fra 1992, 836 fra 1993 og 958 fra 1994 med stor omtanke. Man har utrætteligt søgt forhandlingsvejen og søgt at undgå at gøre FN til part i konflikten, hvilket er den største trussel for FN som institution.

FN har beholdt styringen, og NATO-alliancen er ikke gået i opløsning, skønt vi har set et meget stort pres udøvet. Det tillægger vi særdeles stor betydning. Vi tror ikke på, at man kan bombe sig til freden; omvendt skal vi være parate til, når FN-udsendte angribes, at svare fornuftigt igen. Derfor tror vi, det er godt, at bombningen kun har været anvendt i et så begrænset omfang til eksempelvis at håndtere en konfrontation i Sarajevo og Gorazde.

Vi finder det ulykkeligt, om FN skulle trække sig ud af hele konfliktområdet; det ville få nogle kolossale humanitære og politiske konsekvenser. At Frankrig og England truer med at trække deres folk hjem, giver et signal til de krigsførende parter om, med hvilken alvor vi ser på provokationerne.

Vi må opfordre også vores alliancepartnere til seriøst at sikre overholdelse af sanktionspolitik-

ken. Det er beskæmmende, hvis det kan bekræftes, at købmænd fra vore alliancepartnere og muslimske ekstremistiske kræfter finder sammen for at opnå den kolde, hurtige og store økonomiske fortjeneste på bekostning af hundredetusindvis af menneskers liv.

Socialdemokratiet vil foreslå, at vi får en mere generel og grundig Jugoslavienforespørgsel her lige efter jul, hvor vi nærmere kan få lejlighed til at drøfte hele sagen.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe kan give sin tilslutning til det her fremsatte forslag om, at regeringen efterkommer FN's anmodning af 16. november 1994 om støtte til, at UNPROFOR-indsatsen i sektor Nord også kan omfatte Kroatien.

Svend Aage Jensby (V):

Danmark hører til de lande, der, siden urolighederne i det tidligere Jugoslavien begyndte, har ydet den største indsats i EU's, FN's og NATO's bestræbelser på at bringe krigshandlingerne til ophør. Det er ikke lykkedes at få fred endnu, og i talende stund tør ingen hævde, at det vil lykkes, men én ting ved vi; det er, at den indsats, der bl.a. fra dansk side er ydet af mange mennesker, utvivlsomt har reddet mange civile i det tidligere Jugoslavien.

Troen på, at det kan lykkes at bringe fred i dette tidligere så smukke land, bør ikke opgives, og det har vel også været det, der har været baggrunden for, at Danmark i de senere år en række gange har udvidet engagementet derne-

Når jeg siger, at håbet ikke skal opgives endnu, så er det, fordi jeg ganske som den socialdemokratiske ordfører bekymres over at høre meldingerne fra den franske udenrigsminister og andre om, at man overvejer at trække sine tropper ud; men det er dog blevet ved snakken.

Som bekendt vedtog Sikkerhedsrådet i juni 1993 resolution 836, der udvidede UNPROFOR's mandat, og som også indebar en bemyndigelse for styrkerne dernede til at anvende magt i tilfælde af angreb på de såkaldte sikre områder, eller hvis der blev lagt hindringer i vejen for de humanitære konvojer.

Det lå jo også i bemyndigelsen om fornødent at bruge luftstøtte, og det var i lyset af den resolution, regeringen sidste år i august med sit beslutningsforslag nr. B 107 søgte Folketingets accept af, at vores engagement i det tidligere Jugoslavien blev udvidet ved udsendelsen til Bosnien-Hercegovina af en militær styrke. Jeg tænker